

‘Papa is toch niet de bijbel?’

Op de middelbare school werd me al duidelijk dat ik iets richting talen zou gaan doen. Grieks en Latijn leek me een prima plan, en zo ben ik gaan studeren. (Dingen als bidden welke studie ik zou moeten doen of het bedenken hoe ik met mijn studie de wereld een betere plaats kan maken, zoals Erwin B volgens mij schreef, heb ik niet gedaan). Intussen, in het tweede jaar, krijgt alles wat meer vorm. Ik raak door het studeren in een bepaalde richting waarin altijd meer interessante dingen te weten zijn en waardoor ik ook gevormd word in de manier waarop ik naar dingen kijk. Wat betreft de link tussen studie en geloof worden me geen dingen verteld waardoor ik met grote schrikogen naar de bijbel kijk en ik me gedwongen voel over belangrijke zaken (zoals evolutieleer bij de studie biologie) na te denken, maar ik kom zeker wel dingen tegen die het waard zijn genoemd te worden in een stukje voor de GWC.

Er wordt me steeds meer een soort nuchterheid aangeleerd zowel in omgang met taal als cultuur, die ik ook meeneem als ik in de bijbel lees of je naar kring ga. Door een grotere (ver)taalvaardigheid leer ik woorden begrijpen en vertalingen vinden die bij de betekenis van een woord passen. Juist doordat ik hierbij kritisch leer kijken naar taal, worden voor mij frasen als ‘de Heilige Geest die tot je spreekt’ terwijl je niks hoort en ook niet precies weet wat degene die het zegt dan wel ervaart, eigenlijk steeds onduidelijker. Vanuit mijn invalshoek in wetenschap, of in iets dat wetenschap hoopt te worden, is het van belang te zeggen wat je bedoelt. Een mooi voorbeeld om aan te geven wat ik hiermee bedoel kwam ik tegen toen ik een tijdje geleden bij mijn zwager en zus, Jan en Dia, aan tafel zat. Jan wilde na het eten een stuk uit de bijbel lezen, en probeerde zijn vier kinderen op de volgende manier stil te krijgen: ‘stil jongens, luister even naar wat de bijbel zegt.’ Gerard, hun zoontje van acht, gaf de reactie die ik hier als titel boven heb gezet: ‘Papa is toch niet de bijbel?’ Jan keek Gerard vervolgens even aan met een blik van ‘doe niet zo flauw’ en ging lezen. Van een kind kan je zoiets als grapje nog wel waarderen, van een volwassene wordt het snel zeikerig gevonden. ‘Je weet best wel wat ik bedoel.’ Ik hoop zelf zo’n irritante volwassene te worden die dan toch zoiets vraagt als mijn neefje hier, al is het alleen maar om de ander er zich bewust van te maken dat het een beeldspraak is die vooral in een inhoudelijk gesprek vermeden dient te worden voor de duidelijkheid. God en ook gesprekken tussen christenen onderling zijn te belangrijk om gevoerd te worden in woorden waarvan je wel weet wanneer je welk woord dient te gebruiken maar waarvan je niet weet of de ander wel hetzelfde bedoelt.

Inhoudelijk merk ik dat de bijbel steeds meer in een tijd komt te staan en een culturele context krijgt. Soms is dat echt een eye-opener, zoals Paulus die ongeveer feminist was, als je het ziet in een tijd waarin vrouwen soms niet eens het huis uit mochten en totaal niet gezien werden als wezens die zelf konden denken en waar je goed mee om moet gaan. Als ze maar wettelijk nageslacht voor haar man voortbracht en kinderen kreeg in plaats van meisjes - je kreeg een kind of een meisje - was haar bestemming bereikt. Dergelijke dingen zijn leuk om te weten, en zo zijn er wel meer voorbeelden waarbij ik er echt wel iets aan heb dat ik iets van geschriften of gebeurtenissen om de bijbel heen weet, maar de exclusiviteit van bijbelse geschriften, de inspiratie ervan, de manier waarop ik als kind de bijbel las, mijn ‘heilige huisjes’ willen nog wel eens wankelen, als dingen wel iets meer dan ik dacht in een context lijken te staan. Woorden als sacrament en wedergeboorte blijken niet nieuw te zijn, maar werden ook al gebruikt bij Bacchusriten. Natuurlijk staat of valt hier niet de betekenis van de wedergeboorte van christenen mee, maar het is toch wel gek. Op college wordt het verband nog even genoemd en worden gelijk meer dingen even aangestipt die niks tegen het christendom bewijzen, maar mij wel aan het denken zetten. Mythes over oorsprong van de wereld, zondvloedverhalen, de verspreiding van het christendom zoals die buiten de Heilige Geest om historisch verklaard wordt; het landt allemaal wel ergens en staat niet los van mijn geloof.

Het komt erop neer dat mijn studie wel dingen verandert in mijn geloof, wel eens meer dan ik toegeef op kring of richting ouders, maar niet per se negatief denk ik, en tenslotte houden, hoop ik, juist kritische vragen of afwijkende meningen Ichthus scherp en kan ik door een goed gesprek zelf ook weer verder. Het is me nog niet precies duidelijk hoe ik met allerlei dingen die ik tegenkom om moet gaan en in hoeverre ik het als christen confrontaties tussen geloof en wetenschap direct zou moeten bekijken op de manier zoals me dat verteld wordt door andere christenen. Als ik hier verder over uit ben krijgt dit stukje nog eens een meer inhoudelijk vervolg.

Corina Geerds
Griekse en Latijnse Taal en Cultuur